

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

**«ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
УПРАВЛІННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ,
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ
РОБОТИ»**

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

Харків
25 жовтня 2013 р.

Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи: збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2013. – 310 с.

У збірнику розміщено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи».

Збірник містить матеріали щодо наступних напрямів:

управлінські та економічні аспекти діяльності органів і підрозділів цивільного захисту;

організація та проведення аварійно-рятувальних і спеціальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій на потенційно-небезпечних об'єктах;

проблемні питання наглядово-профілактичної діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки;

забезпечення якості вищої освіти в процесі підготовки фахівців для органів та підрозділів служби цивільного захисту.

Редакційна колегія:

кандидат педагогічних наук, доцент Островерх О.О.,

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Савченко О.В.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, представлених у збірнику.

Відповідальний за випуск Савченко О.В.

© Національний університет цивільного захисту України, 2013

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДСНС УКРАЇНИ

*А.В.Ромін, кандидат технічних наук, доцент, проректор-начальник
факультету цивільного захисту НУЦЗУ*

*О.О.Острочерх, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник
кафедри наглядово-профілактичної діяльності НУЦЗУ*

В даний час Україна рухається по шляху демократичних перетворень, упевнено входить до числа провідних держав світової спільноти. В Україні йдуть процеси справжньої демократизації, побудови правової держави і громадянського суспільства, громадяни України мають можливість будувати своє життя відповідно до власних переконань, поглядів і принципів, в країні створені умови для розвитку творчого і наукового потенціалу. Найважливішою умовою побудови громадянського суспільства є виховання громадянина як самостійного, індивідуального члена суспільства, наділеного певним комплексом прав і свобод і в той же час таким який несе перед суспільством всю повноту відповідальності за всі свої дії.

У сучасних умовах відбувається зростання об'єму і складності завдань, пов'язаних з вирішенням проблем цивільної захисту, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, забезпечення пожежної і техногенної безпеки. У зв'язку з цим, а також з врахуванням функцій, покладених державою на ДСНС України, основною метою освітніх установ ДСНС України є підготовка курсантів, студентів, слухачів не лише як компетентних фахівців, співробітників ДСНС України, але професійно, психологічно і фізично готових до вирішення всього спектру завдань з проблем цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, забезпечення пожежної і техногенної безпеки, але і як громадян України, відповідальних за долю своєї держави і реалізуючих отримані знання, навички і уміння на благо своєї держави.

До основних видів і напрямів виховання особового складу в системі ДСНС України відносяться: державно-патріотичне, етичне, правове, економічне, військове і фізичне.

Державно-патріотичне виховання - це вплив на особовий склад з метою формування і розвитку особи, котра володіє якостями громадянина, - патріота України, здатного активно брати участь в зміцненні і вдосконаленні основ нашого суспільства, підготовленого

до успішного виконання обов'язків, пов'язаних із забезпеченням усестороннього захисту і безпеки особистості, суспільства і держави.

Основними цілями державно-патріотичного виховання є: формування активної громадянської позиції особи, котра дозволяє ефективно вирішувати державні завдання в мирний і військовий час; залучення особового складу до системи культурних цінностей, історії і традицій Вітчизни, ДСНС України, формування потреби в їх вивченні і примноженні; вдосконалення інтернаціонального виховання.

Етичне виховання — це вплив на свідомість, відчуття і волю особового складу з метою формування у нього необхідних духовно-етичних рис і якостей.

Основними цілями етичного виховання є: роз'яснення особовому складу вимог держави до їх професійного і етичного обліку, соціальної значущості їх служби; стимулювання потреби особового складу до морального самовдосконалення, прагнення до позитивного етичного ідеалу; цілеспрямована організація етично-значимої діяльності особового складу, в процесі якої запобігають негативні дії і вчинки, формуються етичні відчуття, такі як відповідальність, гордість і доблесть; використання духовно-етичного потенціалу суспільних об'єднань у вихованні особового складу.

Правове виховання - формування в особового складу стійких правових поглядів, правової культури, навиків правової поведінки.

Основними цілями правового виховання є: організація правової пропаганди; підвищення теоретичної і методичної підготовки особового складу з правових питань; узагальнення і поширення передового правового досвіду; контроль за дотриманням дисципліни, законності, правопорядку і дисциплінарної практики, організація правового захисту особового складу і членів їх сімей.

Економічне виховання - формування в особового складу економічних знань, навиків, умінь, необхідних для успішного виконання функціональних обов'язків.

Основними цілями економічного виховання є: формування дбайливого відношення до державного майна, раціонального використання матеріально-технічних і навчально-методичних засобів; пропаганда економічних знань з різних господарських питань життєдіяльності.

Військове виховання – це процес цілеспрямованого, систематичного, організованого впливу на свідомість, пізнавальну, емоційно-вольову та мотиваційну сфери особистості громадянина України.

Серед методів та форм військового виховання пріоритетна роль належить активним методам, що сприяють формуванню

критичного мислення, ініціативи й творчості. До таких методів належать: ситуаційно-рольові ігри, соціограма, соціально-психологічні тренінги, інтелектуальні аукціони, "мозкові атаки", метод аналізу соціальних ситуацій з морально-етичним характером, ігри-драматизації тощо. Крім цих методів доцільно долучати також традиційні: бесіди, диспути, лекції, семінари, різні форми роботи з книгою, з періодичною пресою, самостійне рецензування та інші.

Фізичне виховання - проводиться з метою вдосконалення фізичної культури особового складу, зміцнення здоров'я, формування морально-вольових і психологічних якостей, необхідних для виконання професійних завдань.

Основними цілями фізичного виховання є: організація планової фізичної підготовки різних категорій особового складу; проведення спортивно-масових заходів; пропаганда здорового способу життя; популяризація кращих спортивних досягнень ДСНС України.

Отже, процес виховання особового складу у ВНЗ ДСНС України – це процес, яким необхідно керувати, організовувати і направляти його у потрібне русло.

УДК 159.9

ВІДНОШЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ДСНСУ З РІЗНИМ СТАЖЕМ РОБОТИ

Н.О.Світлична, викладач кафедри прикладної психології НУЦЗУ

У даний час проблема професійного здоров'я набуває особливої актуальності. Поняття професійного здоров'я інтегрує складні взаємини людини з професійним середовищем і є мірою узгодженості соціальних потреб суспільства і можливостей людини в умовах професійної діяльності.

Особливої актуальності проблема професійного здоров'я набуває відносно тих людей, чия професійна діяльність протікає в стресових умовах. Результати численних досліджень дозволяють говорити про те, що в даний час діяльність в системі ДСНСУ з повним правом може бути віднесена до тих видів трудової діяльності, які пред'являють підвищені вимоги, як до фізичного, так і до психічного здоров'я професіонала.

У вітчизняній психології проблемами психології здоров'я займалися Л. Августова, Р. Нікіфоров, В. Ананьєв, Р. Березовська, Н. Водоп'янова, І. Гурвіч, Д. Давіденко, О. Даніленко, І. Добряков, Л.

<i>С.Р.Артем'єв, Я.Г.Манжсай, М.О.Кононенко.</i> Пріоритети екологічного навчання у вищій школі.....	227
<i>В.В.Асоцький, А.С.Куфлієвський.</i> Вплив особистісних якостей на професійну мотивацію рятувальників ДСНСУ.....	230
<i>Н.Є.Афанасьєва.</i> Особливості професійного консультування в екстремальних умовах діяльності.....	233
<i>С.В.Говаленков.</i> Особливості ставлення до ризику працівників ДСНСУ.....	235
<i>І.Ю.Гуріненко.</i> Специфіка професійної підготовки майбутніх фахівців служби цивільного захисту.....	238
<i>С.А.Ігровська.</i> Проблема якості вищої освіти.....	241
<i>Т.М.Ковалєвська.</i> Організація правовиховної роботи у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	244
<i>О.М.Косолапов.</i> Теоретичний аналіз страху, особливостей його прояву та протікання.....	246
<i>М.М.Кузьміна.</i> Аналіз проблеми екстремальної ситуації в сучасній психологічній науці.....	249
<i>Р.В.Лаврецький.</i> Честь і гідність як складові моральної культури працівника ДСНС.....	252
<i>І.В.Ламаш, Т.В.Селюкова.</i> Психологічні особливості толерантності до невизначеності працівників ДСНСУ.....	255
<i>В.М.Логвиненко.</i> Підвищення якості викладання курсу «Основи екологічної культури».....	258
<i>Е.І.Михлюк.</i> Особливості взаємовпливу екстремальної професійної діяльності та акцентуацій характеру.....	259
<i>В.А.Молодцов, А.Ф.Лазутський, А.В.Писарєв, В.В.Яценко.</i> Актуальність, структура і завдання дослідження формування культури безпеки життєдіяльності студентів у процесі професійної підготовки у ВНЗ.....	262
<i>О.О.Острроверх, С.О.Склярєв.</i> Пропозиції щодо формування антикорупційного світогляду у майбутніх фахівців служби цивільного захисту.....	265
<i>О.О.Острроверх.</i> Підвищення ефективності освітнього процесу у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	272
<i>Л.А.Перелигіна.</i> Особливості якості життя в екстремальних умовах життєдіяльності людини.....	274
<i>С.П.Потеряйко, О.Г.Барило, В.О.Тищенко.</i> Перспективні методи проведення занять.....	277
<i>А.В.Ромін, О.О.Острроверх.</i> Основні напрями виховання особового складу у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	280